

Klinički farmaceut u timu za upravljanje antimikrobnom terapijom

BMC Research Notes

Izvor: Kuruc Poje, D., Mađarić, V., Janeš Poje, V. *et al.* Antimicrobial stewardship effectiveness on rationalizing the use of last line of antibiotics in a short period with limited human resources: a single centre cohort study. *BMC Res Notes* 12, 531 (2019).
<https://doi.org/10.1186/s13104-019-4572-x>

Klinički farmaceut u timu za upravljanje antimikrobnom terapijom (A-tim) multidisciplinarnom suradnjom doprinosi racionalizaciji upotrebe zadnje linije antibiotika (antibiotici rezerve) i pozitivnom utjecaju na kliničke ishode. Glavni članovi A-tima su liječnik infektologa kao voditelj tima, liječnik klinički mikrobiolog i klinički farmaceut.

Istraživanje provedeno u općoj bolnici „dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica je jedno od prvih istraživanja u Hrvatskoj kojim se **daje važnost i kliničkom farmaceutu kao sastavnom dijelu multidisciplinarnе uspješne suradnje** infektologa, kliničkog mikrobiologa, odjelnih liječnika propisivača, medicinskih sestara i farmaceutskih tehničara u području antibiotika.

U tromjesečnom periodu prije i nakon početka suradnje A-tima, od 3 038 i 3 156 hospitaliziranih pacijenta sličnih karakteristika, **smanjio se broj onih koji uzimaju antibiotik rezerve za više od 60 %** odnosno s brojke od 249 na 96 pacijenata.

Smanjio se i broj dana koje su navedeni pacijenti proveli u bolnici odnosno s 28 na 17 dana na 100 bolnoopskrbnih dana bez štetnog utjecaja na rehospitalizaciju. Time se smanjila mogućnost dobivanja bolničke infekcije, pacijent je bio sa svojim bližnjima oporavljen kod kuće ranije, čime se doprinijelo i smanjenju bolničkih troškova koja nisu područja istraživanja ovog rada.

Iako postoje brojni slični timovi, niti jedan do sada nije dokazao navedeno na području antibiotika rezerve usprkos nedostatku kadra i u kratkom vremenu praćenja.

Također je važno napomenuti da klinički farmaceut predstavlja zadnji korak jer bez njegovog farmakoterapijskog pregleda, autorizacije i validacije, antibiotik rezerve ne može se izdati iz bolničke ljekarne.

To su antibiotici koji se daju kada drugi antibiotici više ne djeluju prema preporuci Svjetske Zdravstvene organizacije. Oni su korisni za širok raspon infekcija, ali zbog potrebe da se smanji rizik od razvoja rezistencije i relativno visoke cijene, bilo bi neprikladno preporučiti njihovu neograničenu upotrebu. Iz tog razloga i razloga njihove povećane potrošnje u koprivničkoj bolnici, A-tim se potrudio i uspio racionalizirati njihovu potrošnju. Ovaj rad može poslužiti kao primjer dobre prakse za implementaciju u druge ustanove bez obzira da li imaju ili nemaju ograničeni ljudski kadar.

Poveznica: <https://bmresnotes.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13104-019-4572-x>